

Ana Arrizabalaga Agirre
Zumarraga, Gipuzkoa (1927-2014)

Aurkibidea

Biografia

Eitza auzoan jaio zen, eta ondoren Aranburuetxeberri baserrira ezkondu (San Kristobal auzoa). Bere gizona [Joxe Mari Etxezarreta](#) da.

Zintak

ZMG-009

- **Proiektua:** Urretxu eta Zumarragako euskara
- **Elkarrizketatzailea(k):** Lasa, Xabier
- **Data:** 2001-01-01
- **Iraupena:** 28 min
- **Euskarria:** CD
- **Kodifikatzailea:** Gaston Balerdi, Izaskun
- **Emalea:** Lasa, Xabier

ZMG-010

- **Proiektua:** Urretxu eta Zumarragako euskara
- **Elkarrizketatzailea(k):** Lasa, Xabier

- **Data:** 2001-01-01
- **Iraupena:** 27 min
- **Euskarria:** CD
- **Kodifikatzailea:** Gaston Balerdi, Izaskun
- **Emalea:** Lasa, Xabier

Pasarteak

1. Ahari-hiltzea

- **Erref:** ZMG-009/001
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:01:22

Gaia(k):

- Baserría » Baserríko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

Ahari-hiltzea nola egiten den azaltzen dute. Larrua saldu egiten zuten garai batean. Gaur egun ez du ezertarako balio.

2. Trontza

- **Erref:** ZMG-009/003
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:02:03. **Bukatu:** 00:03:47

Gaia(k):

- Baserría » Baserríko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:

Nahiz eta trontza erabiltzen zuten zuhaitzak botatzeko, aizkorarekin egiten zuten lehenengo ebakia.

3. Karburoa eskuan hartuta, fabrikara

- **Erref:** ZMG-009/005
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:04:39. **Bukatu:** 00:06:13

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:

Fabrikara joateko basoan zehar joan behar izaten zuen, bidezidorretatik. Kandelak, karburoa eta aurrerago linterna erabili izan zituen argi egiteko.

4. Ganadu ona aukeratzeko, nora begiratu?

- **Erref:** ZMG-009/006
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:06:13. **Bukatu:** 00:07:51

Gaia(k):

- Baserría » Baserríko lanak » Baserríko animaliak
- Baserría » Baserríko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

Ganadu ona aukeratzeko zeri begiratu behar zaion kontatzen du. Hortzei begiratuta, aberearen adina jakin daiteke.

5. Barazkiak landatzeko ilargiari begira

- **Erref:** ZMG-009/007
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:07:51. **Bukatu:** 00:10:23

Gaia(k):

- Baserría » Baserríko lanak » Lurra lantzea

Laburpena:

Barazkiak landatzeko ilargiaren garrantziaz ari da. Pagoak eta haritzak botatzeko garaian ere garrantzia handia izaten zuen ilargiak.

6. Abere-hiltzeak ilbeheran

- **Erref:** ZMG-009/008
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:10:23. **Bukatu:** 00:12:26

Gaia(k):

- Baserría » Baserríko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

Txerriak, ahariak, ahuntzak eta horrelakoak ilbeheran hil behar izaten ziren. Gustu txarra eta kirats handia ateratzen zuten bestela.

7. Ganadua mendian libre ugaltzen zen

- **Erref:** ZMG-009/012
- **Iraupena:** 0:05:58. **Hasi:** 00:16:04. **Bukatu:** 00:22:02

Gaia(k):

- Baserría » Baserríko lanak » Baserríko animaliak

Laburpena:

Ganadua libre ibiltzen zen mendian eta arazoak sarri egoten ziren. Libre ugaltzen ziren. Mendi eta basoak garbi mantentzen zituzten abereek.

8. Barretxeren bi pisutako autobusa

- **Erref:** ZMG-009/016
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:25:52. **Bukatu:** 00:28:00

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:

Zumarragan ikusi zen lehen autoa Irure taxi-gidariak ekarri zuen. Lehen autobusa aldiz, Gabiriako Barretxek. Bi pisutako autobusa omen zen.

9. Asteko izenak

- **Erref:** ZMG-010/001
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:32

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Asteko izenak nola esaten zituzten kontatzen dute.

10. Ardi zezina

- **Erref:** ZMG-010/003
- **Iraupena:** 0:01:16. **Hasi:** 00:01:55. **Bukatu:** 00:03:11

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:

Bi edo hiru ardi hiltzen zituzten neguan baserrian. Zezina eta buzkantzak egiten zituzten. Odolki eta buzkantzen arteko ezberdintasunak.

11. Azkonarra eta trikuarena

- **Erref:** ZMG-010/005
- **Iraupena:** 0:01:09. **Hasi:** 00:04:06. **Bukatu:** 00:05:15

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Azkonarra eta trikuaren kontakizuna kontatzen du. Kanpotik etorritakoak etxeoari lekua kentzea zen, ipuinean gertatzen den bezala, trikuarena egitea.

12. Esaera zaharrak

- **Erref:** ZMG-010/007
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:06:20. **Bukatu:** 00:08:57

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak

Laburpena:

Esaera zahar ugari esaten dituzte. Umetan, zaharrenei entzuten zizkieten horrelako esaerak.

13. Gabon eta Santa Ageda eguneko eskea

- **Erref:** ZMG-010/009
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:09:41. **Bukatu:** 00:11:07

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Santa Ageda egunez eta Gabonetan etxez etxe eskean ibiltzeko ohitura zegoen.

14. Hilabeteen izenak

- **Erref:** ZMG-010/011
- **Iraupena:** 0:02:56. **Hasi:** 00:12:12. **Bukatu:** 00:15:08

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Urteko hilabeteen izenak

15. Fernando Amezketarraren kontuak

- **Erref:** ZMG-010/016
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:18:04. **Bukatu:** 00:20:12

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Fernando Amezketarra eta erbiaren kontakizuna.

16. Trikuak jateko proposak

- **Erref:** ZMG-010/017
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 00:20:12. **Bukatu:** 00:22:45

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Triku asko egoten zen garai batean. Jateko ere onak izaten ziren, untxiaren oso antzekoak zirelako. Larrua eta arantzak nola kentzen ziren esaten du.

17. Txorizo eta solomoa oliotan gorde

- **Erref:** ZMG-010/019
- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 00:23:59. **Bukatu:** 00:27:00

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Txerriak kontserbatzeko teknikak. Txorizoa eta solomoak oliotan kontserbatzen ziren.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com